

מסורת הש"ס

(א) מנחות פג, ב (ג) [נתקמן קרי. וס"ג]. א (א) [נסוה נ: יבמות מו. סא: סוריות ו: מנחות יט. פב. תמורה טו: יח: מ"ל: ו' ירושי תרומות פ"ב ה"א, ד] לעיל כח: (מנחות פג, א) מנחות פג. כל הסוגיא, א (ו) [וע"פ בנחמיות] רע"ז ער, א (ז) [ע"י מ"ו לעיל ג. ד"ה א] [א] ת"כ צו פ"ט ה"א, (ח) וימא ג: מנחות פג. חולין כב, (ט) ת"כ אחרי פ"ב ה"ב, (י) [ר"ה.ה.ו.ס"ג], א (ז) לעיל כד: מנחות י. פג. חולין כב, ז לעיל כד: חולין כב, (ח) [ולעיל פו, א] (ט) ש"ך לעיל, (ס) וקרא כב כ, (ע) ע"כ ש"ך לעיל, (ק) ת"כ וקרא גרבה פרש' יד ה"ה, (ס) [וע"י מ"סנדרין סה. ד"ה ילא].

הנהגות הב"ח

(א) גבי מה חטאת מקדשת צבטע און כל מקדשת: (ב) רש"י ד"ה [בעגדור הקדוש] ויש צאגוט וכו' לקמן בשעמטין מה שלמים וכו' חילף משלמים דהסם בסניו שלמים גמי הוו הקד' ואח"כ מ"ה אלא ספק: (ג) ד"ה מה חטאת וכו' מיבעל כ"ל ואות ל' נתקן: (ד) ד"ה מה אשם וכו' לא ה"ל גמףא דכליל ה"א ולא בעצין למיזמר אף כל שארן שפיר ושליא קדוש בו דלא לעולא וכו' גבי אכילת זכרים קדשי קדשים הוא אכל שלמים קדשים קלים אבא הילכן הסהם: (ה) ד"ה קף כל ואפילו עולה ומיענן לך הא מחטאת גמי ה"א מלי. ג"כ ע"כ פשט זה דשעמטין ה"ל:

גליון הש"ס

גבי דקריה. לשון זה ג"כ לעיל דף עט ע"כ:

שינויי נוסחאות

[א] צ"ל מקדשת. וכן במקומן (ש"ס): [ב] כצ"ל מטום דראיירי דשמן קאריה. ובמנחות (פג ע"א) מטום דרבוש אגב דשמן קריה. ועי"ש כצ"ל דרבי' דבשר כולע טפי לפי שהוא סם: [ג] כצ"ל כלן המשך הסוגיא דלעיל פו ע"א סבר לה וכו' עד יתירא כתיב: [ד] כלן חסר דיוצר אף כל אין נאכלים אלא לזכרי בהונה. דהאי קרא בכבש עזרת קאי קדשי קדשים ניתנו בכל הכתובים במקרא זה (ש"ס): [ה] כצ"ל נטוף ואצ"ל דובשי' דשמי ציבור אלא כתיב הותם אפ"ה וקדש בו. ועי' ש"ס ענ"מ הקדוש: [ו] צ"ל דהיינו בכשי (ש"ס): [ז] צ"ל מנחה (ר"י:ס). [ח] קדוש בו (כתה"י ושי"ס) [ט] מקדושה והקריבה לל"ל (ש"ס): [י] מותר בשמן בשריפה (כתה"י ושי"ס): [יא] והקריב אחד מזה והשני נותר בו (כתה"י): [יב] ס"ל מפגלין את הלהם דהא בכבש עזרת כתיב [כצ"י קאין] ואצ"ל חשבוב טובה ושי' הלהם מוגבל אף כל שבא דבר אחר עמו הדבה מפגלו כגון איל מור שהוא טעון ליהם וכן תורה ומשום הכי יליף מושלמים משום דיעקב פיגול (ש"ס): [כא] כצ"ל במאן (ש"ס): [כב] בביתא בפרק הבמה (ש"ס): [כג] כלן ס"ק (ומה"ד מפגלין ומתפגלין וש"ס) [כד] ותי' ח"ד: [כה] ובסוף התורה לל"ל (ש"ס): [כה] מיתוב באשם וכו' עד מותרין ליתא דנשי' לפטיו ומתום מנחות סס:

דם חטאת פרק אחד עשר ובהים

מה שלמים מפגלין ומתפגלין הא גמי חילף משלמים דהסם ^(א) נמי שלמים בסני הוו: ^(ב) **אלא ספין**. לשחיטה לאפוקי לור וקנה דכלי שרת בעינן: ^(ג) **מאי היא**. הי מניייהו יליף לאכול לזכרי כהונה ממנחה: **בקדש הקדשים תאכלנו**. צווקא קרח כתיב ^(ד) וקדש יהיה לך דכתיב בספיה

דקרא ימירא הוא למילף שלמי יציבור ובשאי ^(ה) עזרת דכתיב דהו ^(ו) קדש יהיו לה' לכהן ^(ז): **מה חטאת מקדש צבטוע נור**. ואף על גב דבמנחה נמי כתיב (ויקרא ו) כל אשר יגע צהם יקדש דמקדשת צבטוע לאטריך לאקושינהו לחטאת דממנחה לא מני ילפי דאיכא למימר לא איתקיש למנחה אלא לענין זכרי כהונה אכל לענין צלוע דמנחה ^(ח) דוקא דריכא ^(ט) למיבעל אכל שאר קדשים לא: **מה אשם אין שפיר ושליא קדוש** ^(י). דהא זכר הוא ואין לך לומר צחצח ושמי כליות שלו שאף של שליא ^(יא) שבמעיו משמע, אף הנאים נקבות כגון חטאת ושלמים אין שפיר ושליא קדוש צהן ואין חלב ושמי הכליות של שליל שבמעיהן קריבין. ומעולה לא ה"ל לנימף דכליל היא ^(יב) ואף כל שאין ^(יג) שפיר ושליא קדוש צו לא מני למימר דלאו לעולה דמית לכו שהרי אף שאר הבשר אינו קרב. ואכילת זכרי כהונה לא יליף מחטאת ואשם כדיליף ממנחה דמקשה לך אחאי אקשינהו למנחה לילפו וצחי שלמי יציבור מאשם וחטאת משום דכתיב בתרייהו גבי אכילת זכרים הוא קדשי ^(יד) קדשים הוא הלכן מהסם לא מני ילפי אי לא מהיקשא דמנחה: וולדות כהנסם **קדשים צהוייתן טן קדושים**. כשנולדים הן קדושים ולא צמעי ואגמרי ^(טו) מאשם: ודינן אפשר משאי אפשר. נקבות מזכרים ולגמרי לא מני למעוטינהו מקדשים ^(טז) להקריצם דכתיב רק קדשיך אשר יהיו לך ואמר מהתמורות אשר יהיו לך אלו הוולדות ומאשם גמרינן בדמעי אמן מיהא לא

קדי אלא צהוייתן דכתיב אשר יהיו: **מה מלואים מותרין בשריפה**. ולא היו בעלי חיים צמותיהן דמלואים שהרי קרבן צבור היו ולא הופרשו שנים לאחריות וגם לא אכד אחד מהם והפריש אחר תחתיו ונמלא הראשון: **אף כל הקדשים מותרין** ^(יז) **בשריפה ואין בעלי חיים צמותיהן**. שאם היו בעלי חיים צמותיהן כגון יחיד שהפריש שני קרבנות לאחריות חובתו שאם יאכד האחד יתכפר בשני או אם הפריש קרבן ואכד והפריש אחר תחתיו ונמלא הראשון והקריצ ^(יח) את האחד מזה ואת השני נותר אין נותר זה בשריפה כדין נותר של מילואים: **מפגלים** ^(יט). את הנסכים שאם חישב צוצה אף הנסכים מפגלינן ומש"ה יליף משלמים דיעקב פיגול כתיב ^(כ) צהו: דקריה. טרישטטריט"ט ^(כא) צלטע"ו. מתוך שהבשר עב נכנס צחוכו השומן בעומקו: **חטאם**. צהא ציוס דכתיב (ציוס) כפר יוה"כ (ויקרא טו) כי ציוס הזה יכפר עליכם: וציזו **הימניה**. דכתיב ^(כב) אכזב וכהונה ואמר מר לעיל (דף כד:) כ"מ שנאמר אכזב וכהונה אינו אלא ימין: **מדרכה צר צר חנה נפקא נור**. וקס"ד או אכזב או כהונה ואין לך צכל אלו שלא נאמר כהן בהקרבתן: **דר"ש**. כפ"צ (שס) כהונה צעי אכזב ובחטאת תרוייהו כתיב ולקח הסכה מדם החטאת באכזבו: **מה אשם עצמוסיו מותרין**. לעשות מהן כלים אי ששמעתי שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל: **אף כל ואפי' עולה**. ומיעיב ^(כג) לי הא גמי מחטאת הוה מני יליף ונראה צעיני דמלו יהיה ימירא נפקא ליה צאשם דכתיב ציה (שס) ^(כד) לו יהיה: דס

נילף ולמה איכתוב אשם ועוד בדפרק המוצח מקדש (לעיל דף פו.) דריש מג"ש נאמר צאשם לו יהיה ונאמר בעולה לו יהיה וקאמר דמופני מה אשם עצמותיו מותרין אף עולה כו' והשתא תיפוק ליה מהיקשא דהכא וז"ל ג"ש כיון דלא אינטריכא היקשא דהכא אלא לאגמורי בעולה ויש לומר כיון דשאר קרבנות צריכי כל חד לתלמיה דמפרש הכא לא יליף מניייהו דבר אחר שאינו צ"ל צכל הקדשים רק בעולה וכי האי גוונא פירשנו לעיל (דף יז: דצ"ה מה) גבי מנחה דילפינן מיניה זכרי כהונה ולא ילפינן מחטאת ואשם ולפי"י זה האי תנא לית ליה דרשא דשפיר הקטרת אימורים ומשמע הוא אלא ושל עצמותיו אשם, ומדרשא דחטאת נפקא ליה גמי לר"ע דאין דבר שצחיב צא אלא מן החולין, ועולה ומלואים דרים לכו כר"א (מנחות שס):

איכא דנפקא ליה מהבא ואיכא דנפקא ליה

מהבא חטאת מה חטאת ^(א) מתקדשת בבלוע אף כל מתקדשת בבלוע אשם מה אשם אין שפיר ושליא קדוש בו אף כל אין שפיר ושליא קדוש בו קסבר ^(ב) וולדות קדשים בהווייתן הן קדושים ודינן ^(ג) אפשר משאי אפשר מלואים מה מלואים מותריהן בשריפה ואין בעלי חיים במותריהן אף כל מותריהן בשריפה ואין בעלי חיים במותריהן שלמים ^(ד) מה שלמים מפגלין ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין במתניתא תנא משמיה דר"ע ^(ה) מנחה מה מנחה מתקדשת ^(ו) בבלוע אף כל מתקדשת בבלוע ואיצטריך למכתב מנחה ואיצטריך למכתב חטאת דאי אשמעינן מנחה דאידי דריכא מיבעלא אבל חטאת אימא לא ואי אשמעינן חטאת ^(ז) משום ^(ח) דקריר אבל מנחה אימא לא צריכא חטאת ^(ט) מה חטאת אינה באה אלא מן החולין וביום ובידו הימנית אף כל אינה באה ^(י) אלא מן החולין ^(יא) וביום ^(יב) ובידו הימנית ^(יג) וחטאת מנלן אמר רב סדא אמר קרא ^(יד) והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו משלו ^(טו) ולא משל ציבור ולא משל מעשר ביום ^(טז) מביום צוותו נפקא ^(יז) כדי נסבה בידו הימנית מדרבה בר בר חנה נפקא ^(יח) דאמר רבה בר בר חנה אמר ר"ל כל מקום שנאמר אצבע וכהונה אינו אלא ימין כדי נסבה ואיבעית אימא סבר לה בר"ש ^(יט) דאמר אצבע לא בעיא כהונה כהונה בעיא אצבע אשם ^(כ) מה אשם יעצמותיו מותרין אף כל יעצמותיו מותרין ^(כא) אמר רבא פשיטא לי

איכא דנפקא ליה מהבא בו'. עוד יש תנא שלישי צפרק אחיזה מקומן (לעיל דף נה.) דאמר אלא היקשא למאי אתא מה חטאת לזכרי כהונה אף צחי שלמי יציבור לזכרי כהונה והא דלא מייתי לה הכא משום דסוגיא דשמעתא היא ולא משכח לה צריימא צהדיא: **מה חטאת מקדשת בבצוע בו'**.

הא דאמרין צפרק גיד הנשה (חולין דף נח:) לא נלרכה [אלא] לטעם כעיקר דנקדשים אסור והכא שרי [ופריך] וליגמר מינה גלי רחמנא גבי חטאת כל אשר יגע בצשירה יקדש משמע דפשיטא ליה דשאר קדשים ילפינן מחטאת היינו מהיקשא דהכא: **אף בל אין שפיר ושליא קדוש בו**. פירש בקונטרס ואין חלב ושמי כליות של שליל שבמעיה קריבין וקשה דהוה ליה לתנא לפרושי חלב וכליות של שפיר ושליא כמו שליל בשמה המקשה (חולין דף עה.): הג"ה ומה דמשמע מתוך פירושו דדוקא חלב ושמי כליות הוא דאין קדושין ילקרב אכל הוולדות גופן קדושין הן ואי"ל לומר כן דתניא תמורה (דף יא.) השוחט את החטאת ומנא צה צה ד' נאכל לכל אדם וצכל מקוס ולעולם ומוקי לה לתנא ^(א) דלית ליה צהוייתן ^(ב) שם הן קדושין צריש כילד מערימין ^(ג) (שס דף כה:) דהן עצמן חולין צמעי אמן ונראה לפרש דלענין חולין גמורין קא יליף דשפיר ושליא הנמלא צצטן חטאת לאחר שחיטה אינן קדושין כלל ומנהכא אית ליה ולדות קדשים צהוייתן הן קדושין והא דתניא צרייתא ^(ד) צהמה המקשה (חולין דף עה.) מה חלב ^(ה) ושמי כליות האמורין צאשם מונא מכלל שליל אף כל מונא מכלל שליל ההוא תנא סבר צמעי אמן קדושין ולכן איצטריך קרא למעוטי חלב ושמי כליות מהקרבא ולפי מה שפישמי לא אחי שפיר הא דלא יליף מעולה כמו לפי הקונטרס: **מה שלמים מפגלין בו'**. לעיל בסוף פרק ^(ו) (דף כח:) איכא

תנא דדריש לה מדכתיב ואם האכל יאכל מבשר צוח שלמי מה שלמים מפגלים ומתפגלין כו' וכן צפרק צ"ש (לעיל דף מד.) דדריש לה גמי מההוא קרא מה שלמים מיוחדין שיש להם מתירין צין לאדם צין למזבח ^(א) מפגלין ומתפגלין פי' בקונטרס מפגלין את הנסכים אם חישב צוצה ובחסם דחק דהוה מני למימר שהדס מפגל את הבשר והבשר עצמו מתפגל: **מה חטאת אינה באה אלא מן החולין בו'**. תרמי דריש מחטאת דכבר דרש גמי מה חטאת מקדשת צבטוע: **בדי נסבה ואי בעית אימא סבר דה בר"ש בו'**. הכא מסיק להני מרי שניויי אכל צסוק המורה (מנחות דף פג.) משני כדי נסבה לחודיה וצפ"ק דחולין (דף כג.) משני כהונה צעיא אכזב כו' ותו ל' ^(ב) ונראה דלמלא דאמר לעיל (דף ג.) דבר הלמד בג"ש אינו חוזר ומלמד צהיקש ל"ל הכא ^(ג) [וצפ"ק דחולין] כדי נסבה דחטאת גופיה ילפינן בג"ש דמזורע דהיינו ימין לעיל כפ' צ' (דף כד:) וצפ"ק דמנחות (דף י.) ואם כן לא מלניו למילף צהיקש שאר קרבנות מחטאת: **מה אשם עצמותיו מותרין בו'**. פי' בקונטרס לעשות מהם כלים אי ששמעתי צאשם ^(ד) פשוט לו שעצמותיו מותרין שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל אף כל ואפילו עולה ומיעיב לי הא גמי מחטאת הוה מני יליף ונראה צעיני דמלו יהיה ימירא נפקא ליה צאשם דכתיב ציה לכהן אשר יכפר צו לו יהיה כך פי' בקונטרס והשתא לפירוש רצותיו דמצבדא ידע דעצמות מותרין צכל קדשים הנאכלין ולא אנטריך היקשא אלא להחרי עצמות עולה קשה משלמים או משאר קדשים הנאכלין

מנחות שס) כתה"י דריכא. (מנחות שס) משום דקריה. (במנחות גר' דקדירן טרשטטט"ש וענסם הצלע לטובי מחד: אלא מן החולין. כדגמרינן לקמיה) וביום. כדמצינן בפרשת יום הכיפורים כי ציוס הוה יכפר עליכם: (מנחות שס) ולא משל ציבור. מתמורת הנלשה: ולא משל מעשר. דמרי אשר לא כתובים בפרשה, ואפילו לרי יהודה דאמר מעשר ממון הדיוט הוה, להכי אחי אשר לו לממעטיה: מבויים צחות נפקא. למה ליה למילפל מחטאת צהמה, הא צבטורו קרבנות כתיב ציוס צוחו להקריב, דמשמע ציוס ואל צלילה, וכל הקרבנות צמשמע (חולין כב.) כדי נסבא. אלא לצורך (סוטה יט.) או: מידי דלא אנטריך למתנייה ומיניה צבי (קידושין ה.) כל מקום שנאמר אצבע וכהונה. כון הכסן או כהנס (רע"י כד.) ומוקמינן צפ"ק דמנחות או אכזב או כהונה וגמר מתמורע עני דכתיב ציה ועכל הכסן אכזבו דכתיב כסן או אכזב שחא עבודה צימן, ובעולת נדבה כתיב כסן והקריב הכסן (חולין כג.) אצבע לא בעיא בהונה. דהכיבא דתנא אכזב אפי"י דלא כתב כסן אינו אלא ימין, ומשכמה לה צאחרי מות ולקח מדם הפר והוה באכזבו, הרי אכזב צלא כהונה: כהונה בעיא אצבע. אפי"י דכתיב כהונה לא אמרינן ימין אלא אם כן כתב אכזב צהדה (מנחות כ.) מה אשם עצמותיו מותרין. עצמות שאין כהס מוח דשריין אפי' לקחא דסכנתא ואשם דעצמותיו מותרים שהרי בשמי מותר ואין איסור נותר מל עליהם דאין נותר מל אלא על זבח הראוי לאכילה כדלמרינן בנפסיים העצמות והקדין יפרשו לגשה עשר והיין צה אי דלית מה חטא לשידטיו אלאה דאין דאוי לאכילה אין נותר מל צו (מנחות פג. כתה"י) אף כל. אפילו עולה אפי"י דכילה לליל, עצמותיו מותרין. ואפי' דנקט אשם טפי משום דמכל חד מימי חול דרשא, ועוד צאשם כתיב הוה לאחר הקטרת אימורים ומשמע הוא אלא ושל עצמותיו אשם, ועולה ומלואים דרים לכו כר"א (מנחות שס):

צה.

עין משפט ונר מצוה

כט א מ"י פט"ו מהל' מעה"ק הלכה טו: ע ב מ"י פ"ד סס הלכה א: עא ג מ"י פ"ה מהלכות פאלת מקדש הלכה יח: עב ד מ"י פ"י מהל' מעה"ק הלכה י:

תורה אור השלם

1. והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ויקרא טו, ו
2. אשר צוה יהוה את משה בחר סוין ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם ליהוה במדבר סיני: ויקרא ז, לח

לעזי רש"י

טרישטטט"ט טרישטטריט"ט. מהלכה.

מוסף רש"י

איכא דנפקא ליה מהבא בו'. וצחי שלמי יציבור ממנחה, ואיכא דמייתי מציבא דקרא (מנחות יא.) מה חטאת מקדשת בבלוע. דאם צלט צבס שלמים מבשר חטאת יש להס דין חטאת לאכל יוהם ולילה, כדלמרינן כל אשר יגע בצשירה יקדש להיות כמוהו שאם פסולה מפגלים ואם כשרה יאכל כחמור שבה: אף כל מקדשת בבלוע. שאם צלט קרנן קל מן החמור קדוש כחשו: או קרנן כשר מן הפסול פסול כחשו: מה אשם אין שפיר ושליא קדוש בו. דלעולם לא ימלא צאשם שפיר ושלא, דכל אשמות זכרים קל מן החמור קדוש כחשו: או קרנטע שחלאו כחוקן שפיר ושלא אין קדושים (מנחות פג. כתה"י) בהוייתן. להכי נקט לשון צהוייתן משום הא דלולדות קדשים קדושים נפקא לן צפ"ק דבכורות מיהו לך, דכתיב רק קדשיך אלו הממורות, אשר יהיו לך אלו הולדות (מנחות שס ובריות כג. ובש"י לקטן קרי' ודינן אפשר. שאר קרבנות הנאים נקטו ואפשר להיות לה בתוקן שפיר ושליא: משיא אפשר. מאשם דזכר הוא: מה מלואים מותריהן בשריפה. דמצינן וסא יומר מבשר המלואים וגו': ואין בעלי חיים במותריהן. אלא מניט שריפה צמלום אלא בצשר לאחר שחיטה: אף כל. קרבנות: מותריהן. שחיטתו חוק לזמן אכילה: בשריפה. אטחטא ואשם איצטריך, דאשלתים כתיב בשריפה כהדיא: ואין בעלי חיים במותריהן. כגון אם הפריש שני קרבנות לאחריות, או קרבן מעובדת הוי השני מותר (מנחות שס כתה"י): או: שאם הפריש צה חטאת לאחריות ומכפר צאחד מהן אין השני לאסיד אלא יעשה עד שיקחא בו: מה שלמים מפגלין. נסכים כדלמרינן בקצותן הוצח מפגל את הנסכים (מנחות שס). או: שהדס הוא המפגל (רע"י כח:) ובמתפגלין. לו השני עצמן (מנחות שס), או: הבשר והאימורים: אף כל. שיש צו מפגלן ומתפגלן פיגול טובא צו, ילאו מנחת כהנס ומנחת כסן משמי ומנחת נסכים שחם מתירין את עצמם ואין כהס שרייסי להתפגל מתמת עבודת ממוריהם, שאין פיגול טובא צסן. (רע"י כח.) מה מנחה מקדשת בבלוע. דכתיב ציה גמי כל אשר יגע כהס יקדש, ואמרין כתיב יטול אפילו לא צלט, מ"ל כה עד שיעלע, ה"ה גמי דהוי מני למנחר מחטאת, אלא דטלי קרא דריש מכל חד מילתא, ומיעיב ליה חטאת דלראא לחריאל: ואיצטריך למכתב בו'. דמקדשין צבטוע

(מנחות שס) כתה"י דריכא. (מנחות שס) משום דקריה. (במנחות גר' דקדירן טרשטטט"ש וענסם הצלע לטובי מחד: אלא מן החולין. כדגמרינן לקמיה) וביום. כדמצינן בפרשת יום הכיפורים כי ציוס הוה יכפר עליכם: (מנחות שס) ולא משל ציבור. מתמורת הנלשה: ולא משל מעשר. דמרי אשר לא כתובים בפרשה, ואפילו לרי יהודה דאמר מעשר ממון הדיוט הוה, להכי אחי אשר לו לממעטיה: מבויים צחות נפקא. למה ליה למילפל מחטאת צהמה, הא צבטורו קרבנות כתיב ציוס צוחו להקריב, דמשמע ציוס ואל צלילה, וכל הקרבנות צמשמע (חולין כב.) כדי נסבא. אלא לצורך (סוטה יט.) או: מידי דלא אנטריך למתנייה ומיניה צבי (קידושין ה.) כל מקום שנאמר אצבע וכהונה. כגון הכסן או כהנס (רע"י כד.) ומוקמינן צפ"ק דמנחות או אכזב או כהונה וגמר מתמורע עני דכתיב ציה ועכל הכסן אכזבו דכתיב כסן או אכזב שחא עבודה צימן, ובעולת נדבה כתיב כסן והקריב הכסן (חולין כג.) אצבע לא בעיא בהונה. דהכיבא דתנא אכזב אפי"י דלא כתב כסן אינו אלא ימין, ומשכמה לה צאחרי מות ולקח מדם הפר והוה באכזבו, הרי אכזב צלא כהונה: כהונה בעיא אצבע. אפי"י דכתיב כהונה לא אמרינן ימין אלא אם כן כתב אכזב צהדה (מנחות כ.) מה אשם עצמותיו מותרין. עצמות שאין כהס מוח דשריין אפי' לקחא דסכנתא ואשם דעצמותיו מותרים שהרי בשמי מותר ואין איסור נותר מל עליהם דאין נותר מל אלא על זבח הראוי לאכילה כדלמרינן בנפסיים העצמות והקדין יפרשו לגשה עשר והיין צה אי דלית מה חטא לשידטיו אלאה דאין דאוי לאכילה אין נותר מל צו (מנחות פג. כתה"י) אף כל. אפילו עולה אפי"י דכילה לליל, עצמותיו מותרין. ואפי' דנקט אשם טפי משום דמכל חד מימי חול דרשא, ועוד צאשם כתיב הוה לאחר הקטרת אימורים ומשמע הוא אלא ושל עצמותיו אשם, ועולה ומלואים דרים לכו כר"א (מנחות שס):